Actꝰ. viij. d. dicebāt ō paulo: Mouox demonioꝝ videtur annunciator esse: quia iesuꝫ ⁊ resurrectionē annūciabat eis. Nec tm̄ restiterunt eis: sed ⁊ eos persecuti sunt: Unde subiungit:
a Mirabiles elatiōes maris: id est mare gentilitatis
Ps. 88. quę contra eos sęuiebat: et super eos se extulit. Sz dñe motum fluctuū eius tu mitigas. Unde etsi mirabiles elationes maris tm̄
b Mirabilis i altis dñs: id est in cęlis vel in dignitate ⁊ potestate: qui tempestatē maris sedauit ⁊ i vna hora potentes ecclesię psecutores deiecit: vt dacianos et cęsarianos ⁊ huiusmodi: in quibus magis elucescit poten-
Ps. 75. tia eius: q̄ si pauperem deijceret. Unde dicit in Ps. Terribili ⁊ ei qui aufert spiritū pricipū terribili apud reges terrę. Et qꝛ ita mirabilis i altꝰ dñs: ⁊ humiles respicit ⁊ psortat vt pmisit: bñ subiūgit:
d Testimonia tua. i. ꝓba q̄bꝰ pmisisti tuos tueri:
e Credibilia facta sūt nimis: qꝛ id qd̄ pmisisti ꝓpleuisti: Et ē sextꝰ locꝰ q̄ est a ꝓfitate dictoꝝ. Et no-
Ps. 118. tat B̄ B̄ aduerbiū nimis abūdātiā nō supfluitatē: vt ibi: Tu mādasti mandata tua custodiri nimis. Et qꝛ ita sūt credibilia vt nullꝰ ō eis dubitare debeat: nullꝰ peccādo debet ꝗuenire. Hoc ē q̄ dic
f Domū tuā. i. ecclesiā ⁊ eiꝰ mēbra:
g Decet scitudo dñe ducēs eā:
h In lōgitudinē dierū. i. in ęternā brītudinē: de q̄ Prouer. iij. b. Lōgitudo diex in dextra illiꝰ. Et ē B̄ septimꝰ locꝰ q̄ ē a laude domꝰ.

Alt † suspensure
Alt † excelsis
Alt † credita
De imm. eccle. c. 2. li. 6.

a multaꝝ. Mirābiles † elationes maris: mirābil i † altꝰ dñs.
d Testionia tua † crēdibilia facta sūt nimis: domū tuā de-
b cet † scitudo dñe i lōgitūdie dierū.

Moraliter ✱ famis: Gen. xlj. d. Ira veniet cito fames: De q̄ Amos. viij. d. Mittā famē in terrā nō famē panis ⁊ sitim aq̄ ꝗ audiēdi verbū dei. Uix enī inuenient qui audeāt p̄dicare christū. ij. Timoth. iiij. a. Erit tp̄s cū sanā doctrinā nō sustinebūt: ꝗ ad sua desideria coaceruabūt sibi magꝗos pruriētes auribꝰ: ⁊ a ꝓfitate q̄dē auditū auertēt: ad fabulas aūt ꝓuertent. Uñ sequitur:
a Mirabiles elatiōes marꝰ. i. imperus antichristi: q̄ ita erit clarꝰ vt in tēplo dei sedeat oñdēs se tanq̄ sit deꝰ. ij. Thes. ij. b. Qui etiā bñ ō mare: Si enī impij q̄si mare feruēs: Esa. lvij. d. quid est caput ipiox nisi mare? Itē magꝰ moralit p mare mūdꝰ intelligit: cuiꝰ elatiōes ⁊ etiā depssiōes sunt mirabiles: nunc enī effert indignos i honores ⁊ dignos deprimit: sicut mare nō discernit vtꝝ paleā leuet aut palmā. Has elatiōes ⁊ depssiōes mirat sapiēs salomon dicēs: Eccē. x. b. Est malū qd̄ vidi sub sole: q̄si p errorē egrediēs a facie pnci pis: positū stultū in dignitate sublimi ⁊ diuites sedere deorsū. Itē elatiōes sūt causę discordiarū etiā inter clericos ⁊ religiosos. Esa. iij. a. Tumultuabit puer ꝗ senē et ignobilis ꝗtra nobilē. Esa. xvij. d. Uę multitudini ꝓplꝰ vt multitudo maris sonātꝰ: ⁊ tumultꝰ turbarū sicut sonitꝰ aquarū multarū ⁊c. Inter has elatiōes nauis ecclesię vel pęnitētię ꝓcutit ⁊ implet sępe a maris vndis. Sed
b Mirabil ē dñs i patiētia si cut i potētia ⁊ sapia. Esa. ix. b. Uocabit nomē eiꝰ admirabil.
Ps. 67. c In altꝰ virꝰ. Ps. Mirabil deꝰ in sctis suis. Et quō mirabilis subiūgit: deus israel ipe dabit ꝓtutē ⁊ fortitudinē plebi suę.
d Testionia tua credibilia facta sūt nimis: Mō dic credita ꝗ credibilia. Multi enī credibilibꝰ eiꝰ testimonijs credere nolūt. Esa. liij. a. Quis credidit auditui nr̄o? Et ipsemet Job. iij. b. Testimoniū nostrum non accipitꝰ: si terrena dixi vobis et non creditis: quomodo si dixero vobis cęlestia credetis? Testimonia autem dei sunt multa ⁊ diuersa:

Uidelicet
Martyria. Apocꝰ. ij. d. Antipas testꝰ meꝰ q̄ occisus ⁊c.
Miracla. Marci vltꝰ. d. Sermonē ꝓfirmāte seq̄ntibꝰ signis.
Prophetię. Eccij. xxxvj. c. Prophetę tui fideles inuenient.
Apostoli. Actꝰ. j. a. Eritꝰ mihi testes in hierusalē.
Elemēta. Matth. xxvij. f. Petrę scissę sunt ⁊c.
Cęlū ⁊ terra. Deut. xxxj. g. Inuocabo ꝗ eos cęlū ⁊ terrā.
Scptura: vñ significat p montē galaad: Gen. xxxj. g. et p tacōscię hoim. Job. x. c. (bulas testimonij: Exo. xxxiij. d. Instauras testes tuos contra me.
Ipa trinitas. j. Joh. v. b. Tres sūt q̄ testimoniū dant i cęlo: Itē alia trinitas. Ibidem: Tres (pater ꝗbū ⁊ spūsctūs. sunt q̄ testimoniū dāt in terra: spūs aq̄ et sanguis.

f Domū tuam decet sanctitudo dñe: qꝛ tu sanctꝰ es:
h In longitudine dierū: quia ęternus es.

Est multiplex domꝰ dei: scz
Homo ꝗm corpus ⁊ ꝗm animā.
Ecclesia.
Religio.
Hospitalis.
Scriptura.

Domum
Hoīem ꝗm corpꝰ decet sctitudo. i. castitas. ꝗm aiaz decet sanctitudo. i. charitas.
Ecclesiā vnitas. Cāt. vj. c. Una ē colūba mea.
Religionem pcordia. Ps. Qui habitare facit vnius moris in domo. Ps. 67.
Hospitalem pietas. j. Timoth. iiij. c. Pietas ad omnia vtilis est.
Scripturam veritas. Prouerb. ix. a. Sapientia ędificauit sibi domū.

Eus vltionū dñs ⁊c. (Expo. Psalmi. XCIII
Titulus. Psalmꝰ dauid quarta sabbati. Supra egit prophęta de regno christo. Sz qꝛ multi cōtra illum murmurāt dicētes q̄ nō bene regit mūdū eo q̄ permittit malos florere i mundo: bonos aūt tribulari: Ideo in B̄ psalmo repīnit illud murmur: et B̄ innuit in titulo. Uñ is est sensus tituli. Psalmꝰ iste ē dauid ꝓbę habit ꝗ bis quę significata sunt per ea quę facta sunt quarta feria. Facta sunt autez in quarta feria luminaria sol ⁊ luna: quę quātum in se est non obscurantur: et significant scientiam et sapientiam: quę qui habet nouit q̄ nō sine causa pmittit deꝰ B̄ florere malos ⁊ affligi bonos. Sic enī sol ⁊ luna placide peragūt cursus suos nō curātes de his q̄ fiūt inferi: sic scti q̄rū ꝓuersatio i cęlis ē cū patientia ⁊ sine murmure agēda pagūt: Phil. 3. d.
tpalia ista nō curātes nisi ad cōpassionē ꝓximi ⁊ vitę sustētamētū. Et sic patz intētio qꝛ monet ad patiētiā. Modꝰ. Tres Partitio
ssit ptitiōes. In ꝑma ꝓpha q̄rimoniā infirmoꝝ q̄ est ō gloria psalmi
pctōꝝ assumit p̄mittēs vñ illa sanct. s. qꝛ deꝰ vindicaturꝰ ē in illos. In scda ꝗ blasphemos inuehit: oñdēs deū scire B̄ ⁊ curare q̄ prudenē ⁊ iuste ō bonis ⁊ ō malꝰ disponit: vt dū illis fouea fodit: isti patiētes efficiant edocti B̄ ꝓfiliū malis incognitū: ibi: Intelligite. In tertia ostēdit q̄ ab iniqs iusti passi fluctuāt: qbꝰ mō refugiū est deꝰ futurꝰ vindex peccantiū: ibi: Quis ꝓsurget. Uolēs q̄ ꝓpha sanare ⁊ repīmere murmur infirmoꝝ ponit q̄tuor p q̄ maxie repīmit murm̄ istud. Primū est potētia vidicādi quā hz deꝰ ꝗ eos q̄ B̄ in malꝰ pspank: et ꝗ eos q̄ de B murmurāt. Uñ dic: Deꝰ vltionū dñs: deus vltionū. Scōm ē libtas arguēdi. Uñ sēdit: Libē egit. i. aget: qꝛ nihil timebit i iudicio. Tertiū ē excellētia iudicatꝰ: Uñ dic: Exaltare q̄ iudicas terrā. i. pctōres ⁊ terrenos. Quartū est iudiciū: Uñ dic: Redde retributionē super Allegorice
bis. Dic q̄: i Deꝰ vltionū dñs. q. d. noli ęmulari i eo q̄ Ps. 36.
pspak in via sua: i hoie facētē iusticiā: ⁊ noli ꝗ deū murmurare: qꝛ deꝰ ō vtrisq̄ vltionē capiet. Esa. xlvij. a. Ultionē capiā ⁊ nō resistet m̄ hō. Nau. j. a. Deꝰ ęmulator ⁊ vlciscēs dñs: vlciscēs dñs ⁊ habēs furorē: vlciscēs dñs i hostes suos. Et ponit ibi quater verbum vlciscendi: videlicet

Ut
Timeamus vindictam. Abacuk. iij. d. Audiui ⁊ cōmouit venter meꝰ. (turbatꝰ est venter meꝰ.
De vindicta seruoꝝ dñi nō dubitemus. Deut. xxxij. f. Sanguinē seruorū suoꝝ
De pęnis malorum certi simus. Deut. (vlciscet.
xxxij. Reddā vltionē hostibꝰ meis ⁊ his q̄ odēt me
Uindictā nob ñ vsurpemꝰ. Deut. xxxij. e. (retribuā.
ꝗm septuaginta: Mihi vindictam et ego retribuā.

✱ Ad maiorē aūt Moraliter
i Deꝰ vltionū: moralit pōt legi. In ꝑ sensu allegorice terruit pctōres: in morali autez isto ꝓsolat pęnitētes. Deꝰ vltionum dñs: Si autē dominus est vltionum: ergo potest vltionem remittere. Unde dicitur in collecta: Deus qui omnipotentiam tuam parcēdo maxime ⁊ miserēdo manifestas.

✱ Deus vltionū.

Ad maiorem autem confirmationē repetit/ a Deus vl/tionum. Et dicit pluraliter/ vltionū: quia deus multipli/citer punit malos: videlicet

In
- Corpore ⁊ anima. Apoc. j. d. Gladius bis acutus exi/bat de ore illius. Judith. vltl. c. Dabit ignem ⁊ ver/mes in carnes eorū vt vrantur ⁊ sentiant vsq̃ in sem/piternū. Uri ad corpus: sentire ad animam pertinet.
- Presenti et in futuro. Hiere. xvij. c. Induc super eos diem afflictionis: et duplici contritione contere eos: scilicet in presenti ⁊ in futuro.
- Se et in alijs. Esa. viij. d. Irascet ⁊ maledicet regi suo ⁊ deo suo: ⁊ suspiciet sursū celū ⁊ terrā intuebit deor/sū: Quia scilicet odio habebūt q̃cquid solent homes amare ⁊ timere. Esa. ix. d. Erit populus quasi esca igni: frater nō par/cet fratri: vnusq̃sq̃ carnes brachij sui vorabit: manasses ꝓtra ephraim: et ephraim ꝯ manasses: et simul ipsi ꝯ iudā. Iste ḡ deus vltionū/ b Libere egit: id est aget ī futuro iudicio.

Libere: id est
- Sine acceptione personē. Sap. vj. b. Non enim subtrahet personam cuiusq̃ rē.
- Nullus eum arguet. Sap. xij. b. Quis enim dicet tibi: quid fecisti/ aut quis stabit contra iudicium tuum?
- Non seruiliter propter munera. Prouerb. vj. d. Zelus ⁊ furor viri non parcet in die vindictę: non ac/quiescet cuiusq̃ precibus: nec suscipiet pro redemptione dona plu/rima. Hanc autem li/bertatem etiam in p̄/senti vita ostendit/ qui vendentes ⁊ ementes de tēplo eiecit: Job. ij. c. Quādo ī templo docuit/ tanq̃ potestatem habens: Matth. vij. d. Conuertēs ergo se propheta ad deum quasi desiderans iudicium/ subiū/git: c Exaltare: veniens ad iudicium. Job. xl. a. In sublime erigere ⁊ esto gloriosus. Esa. ij. d. Exaltabit domi/nus solus in die illa. d Qui iudicas: id est iudicabis:

Gl. fidenter

a deus vltionum libere egit.
b
c Exaltare qui iudicas terram:
d
e redde retributionem super/
f bis. Usq̃quo pctores do/
g mine: usq̃quo peccatores

e Terram: id terrenos ⁊ terrena sapientes: non celum: id ē celestes/ qui non iudicabunt sed iudicabunt. Sap. iij. b. Judi/cabūt sancti nationes. Matth. xix. d. Vos q̃ reliquistis om/nia ⁊ secuti estis me: sedebitis super sedes duodecim iudican/tes duodecim tribus israel. f Redde retributionem/ tu qui es patiens reddito: Eccl. v. b. g Superbis: qui nolunt penitere: nō eis qui humilit penitet ⁊ veniam petūt. Esa. ij. c. Dies domini super omnē superbum ⁊ excelsum et super omnem arrogantē. Joel. iij. a. Cito velociter reddaz vicissitudinē vobis super caput vestrū. Ps. Retribuet abū/danter facientib⁹ superbiā. Nota etiam q̃ cum dicit: super/bis/ omnem peccatorē includit: quia omne peccatum ortum habet a superbia. Eccl. x. b. Initium omis peccati superbia.

Ps. 30.

Redde/ dico velociter: Quia/ h Usq̃quo peccato/res dne: usq̃q̃ pctores: nō tm peccabūt: sed peccantes gliabunk. Hoc exclamat ꝓpha: qz grauis ē bonis iactantia pctorū. Unde Malach. iij. d. Ergo nūc btos dicim⁹ arrogātes: siq̃dē edificati sūt faciētes iniqtatē: tēptauerūt deū ⁊ salui fa/cti sūt. Job. xxj. a. Quare impij viuūt: sublimati sūt ꝓfortatiq̃ diuitijs. Abacuk. j. a. Quare respicis ꝓtēptores ⁊ taces con/culcāte impio iustiorē se? Hiere. xij. a. Quare via impiorū p/sperat: bñ est oib⁹ q̃ prevaricank ⁊ inique agūt. Isti querūt/ Quare iste vero querit/ Usq̃q̃. Et ad ḡ duę sūt respōsiones: Donec. s. fodiatur peccatori fouea: Et cōpletę sint iniqtates eorum. Unde Gen. xv. d. Nondum completę sunt iniquita/tes amorreorū. Secunda responsio est: usq̃quo/ q̃diu erunt vtiles bonis ad exercitium. Judic. ij. d. Non delebo gentes quas dimisit iosue/ vt in illis experiar israel rē. Ad exagge/rationem autem peccati illorum repetit hoc nomen/ pecca/tores: et ad exprimendum dolorem in expectatione/ repetit usq̃quo. Tangit autem in summa ⁊ ī generali peccata eo/rum/ cum dicit/ peccatores. Aggrauat autem illa primo p diuturnitatem notatam in hoc q̃ dicit: usq̃quo. Secundo per hoc q̃ in peccato gloriank: Unde dicit/ gloriabuntur. Ḡis autem duobus respondet pena quā cōminatur domi/nus/ Apoc. xviij. b. Quātum glorificauit se ⁊ ī delitijs fuit: tantū date ei tormētū ⁊ luctū. Quātū/ ecce diuturnitas: Glo/rificauit/ ecce gloriatio. Sed diuturnitati redditur tantū tor/mentum: gloriationi/ luctus. Tertio aggrauat peccata p ma/nifestationem peccati: Quę fit duobus modis: scilicet verbo et opere. Verbo: Unde dicit: i Effabuntur et loquē/tur: id est efferentur siue elate ⁊ iactank loquenk: n Iniquitatem: scilicet opera sua iniqua loquentur omēs qui operantur iniusticiam: Et in hoc exprimitur secunda manifestatio/ quę fit per op⁹. Postea specificat quę sunt illa peccata quę sic faciunt/ ⁊ aggrauat. Primū est vilificatio po/puli dñi: Unde dic: o Populū tuū/ christianū: p Dne/ christe: q Humiliauerūt: id ē vilificauerūt. Secūdū ē pse/cutio iustorū: Unde dic: r Et hereditatē tuā vexauerūt. Hoc fuit tempore iuliani ⁊ persecutorum. Tertium est spo/liatio miserabiliū ꝓsonarū ⁊ interfectio earum: Unde dicit:

Uiduam et aduenam.

a Dei vltionū: q̃ sic vlciscek/ vt dictū est/ ī futuro: Tū in p̄senti: b Libere egit. i. liberalit expectās ad penitētiā et penitētib⁹ donādo veniā. Roma. ij. a. Ignorās qz benignitas dei ad penitētiā te adducit. Et vt eis ista liberalitas valeat: O dne/ c Exaltare/ ī corde penitēt/: q̃ iaces ⁊ pstrat⁹ es ī corde pctōr. Dñs enī ī corde pctōris infimū locū tenet: mūdus vero sūmū: Cōtra illud Job. xxix. d. Si volu/issē ire ad eos: sedebā p̄m⁹. Hoc exponit be/atus Greg⁹. d dño di/cēs: Dñs ⁊ cū vult ve/nit: ⁊ cū venit/ p̄m⁹ sedet: qz et aduēt⁹ ei⁹ ī corde nro gratuit⁹ est: ⁊ appetit⁹ ei⁹ desiderij ī cogitatione nra ceteris desiderijs nō est eqlis. Ad ḡ aūt vtilis est timor iudicij: Unde bñ dicit: d Qui iudicas terrā. q. d. si ḡ cogitarēt homes q̃ ita iudi/cabis ⁊ pdēnabis amatores terrenorū/te solū ꝓtēpt/ terrenis diligerēt. f Redde retributionē superbis. s. demonib⁹: vt sic in corde pctōr fuerūt sup et tu infra: ita ī corde peniten/tiū tu sis sup ⁊ ipsi infra. Ps. Exurgat de⁹ ⁊ dissipenk inimici ei⁹ rē. h Usq̃q̃/ eni/ pctores dne. i. demones: q̃ antono/matice dicunk pctores. i Usq̃q̃/ ipsi pctores: k Glo/riabunk: qz in corde pctōr hominū regnāt q̃s creasti. De ḡ enī gloriank demones: et de penitētia pctōr pfundunk. Unde Mi/che. vij. b. Ne lęter/ inimica mea sup me/ qz cecidi: surgā. s. p penitētiā. Inimicā vocat cateruam demonū. Et usq̃quo/ l Effabunk. i. extra fabunk p iactātiā. Si est aliq̃d bonū in hoīe/ statim diabol⁹ apire vult os ei⁹ ad iactandū: et cū iactat se hō/ effak diabolus p os ei⁹. m Et loquenk/ interi⁹ sug/gerēdo: n Iniqtatē loquenk oēs q̃ opank iniusti/ciā. Nō dic rem iniustā vel op⁹ iniustū q̃ facit hō: ḡ ipsā in/iusticiā quę est lex diaboli. Esa. x. a. Uę q̃ pdūt leges iniquas. Uel de membris diaboli potest legi versus iste. Et notandū q̃ ter dicit/ loquentur/ ⁊ semel dicit/ operati sunt: quia potentiores sunt mali in lingua q̃ in manu. Esa. xvj. b. In/dignatio eius plus q̃ fortitudo eius. Sap. xv. c. Supra mo/dum animę suę superbi sunt. Hiere. xlviij. e. Ego scio ait do/minus iactantiā ei⁹ ⁊ arrogantiā: eo q̃ non sit iuxta eam vir/tus eius/ nec iuxta q̃ poterat conata sit facere. o Popu/lum tuum dne: id est bonos motus: q Humiliaue/runt: id est depresserūt. Amos. vj. c. Tace ⁊ ne recorderis nois dñi. r Et hereditatem tuam vexauerūt. Ḡ/reditas dñi est contemplatio cęli siue viri contēplatiui. Eccl.

k gloriabunk: + Effabunk ⁊ lō/m
n quenk iniqtatē: loquenk oēs
o qui opank iniusticiā. Popu
q lū tuū dōmine hūmiliauerūt:
r et hereditatē tuā vexauerūt.

Al + Respōdē

* xxiiij. b. In israel

Ps. 67.

De prelatis ⁊ sacerdotibus

Pnt etiā hi tres ꝓsus exponi de sacerdotib⁹ malis ⁊ prelat/: o Populū tuū dne humiliauerūt. i. oppresserūt. Mi/che. iij. a. Qui comedūt carnē pli mei ⁊ pellē eorū desup ex/coriauerūt. r Et hereditatē tuā. i. ecclesiā: s Vexa/uerūt/ causis ⁊ pompis suis. Hiere. ij. b. Ingressi pstamiastis terram meam ⁊ hereditatē meaz posuistis in abominationē.

 * Uiduā et ad.

℣. a Uiduã ⁊ aduenã interfecerũt: ⁊ pupillos occide/
rũt: ad litterã: vel spoliãdo ⁊ auferẽdo eis subaz de q̃ viuere
habẽt. Eccl̃j. xxxiiij. d. Panis egentiũ vita pauperũ: et q̃ de/
fraudat illũ hõ sanguinis est. Quartũ est blasphemia in deũ:
quę duplex ẽ. Prima q̃ dicũt dñm nescire mala quę fiũt hic:
Vñ dic: c Et dixe
rũt: cum hęc oia ma/
la facerẽt: d Non
videbit dñs/ mala
q̃ facim⁹. Job. xxij. b
Dicl̃: q̃d nouit dñs: ⁊
q̃si p caliginẽ iudicat:
nubes latibulũ eius:
nec nr̃a ꝓsiderat: ⁊ cir/
ca cardines cęli pambulat. Scd̃a est: q̃ dicunt deũ nõ curare
ista: Vñ addit q̃ dixerũt etiã hoc: e Nec intelliget: im/
mo negliget ista etiam si videat: f Deus iacob: id est
christianorũ.

Al⁊ pupillos
l. ⁊ proselytũ
Al⁊ nunc qui
Al⁊ estis

a Uiduã ⁊ aduenã interfece/
b rũt: et⁊ pupillos occiderunt.
c Et dixerũt nõn videbit dñs:
d nec intelliget de⁹ iacob. In
e telligite⁊ isipiẽtes ⁊ in ppl'o:
f et stulti aliqñ sapite. Qui
g plãtauit aurẽ nõ audiet: aut
h q̃ finxit oculũ nõn ꝓsiderat.
i Qui⁊ corripit gẽtes non ar/
k guet: q̃ docet hoies scientiã.

Mozaliter ✱ xxiiij. b. In israel hęreditare. Esa. xix. d. Hęreditas mea israel.
Hęc indiget q̃ete: ꝗ dęmones ⁊ mali hoies vexant eã ⁊ inq̃e/
tant: ꝗ vexatio eoꝝ vtilis ẽ bonis. Exo. j. b. Quãto magl̃ op/
pmebant: tãto magl̃ multiplicabant. Esa. xxviij. e. Sola ve/
xatio dabit ĩtellectũ auditui. i. bis q̃ audiunt. Vulg̃ aũt no/
cet: Vñ sequit: a Uiduã ⁊ aduenã interfecerũt. Ui
dua ẽ aĩa pęnitẽt/: q̃ tũc interficit/cũ ei sua viduitas. i. castitas
et sobrietas auferl̃. j. Timoth. v. a. Uidua q̃ in delitijs viuit
viuẽs mortua ẽ. Aduena ẽ qui nõ habet b̃ manentẽ ciuitatẽ ꝗ
futurã inq̃rit: Heb. vltl̃. c. Hic mozit/cũ ciuis mũdi efficitur
q̃si in terra sepult⁹ ⁊ fix⁹. b Et pupillos occiderunt.
Pupillus ẽ cui mortu⁹ est pater/mũdus: et mater/ꝓcupiscẽ/
tia: De q̃b⁹ Eçech. xvj. a. Pr̃ tu⁹ amorręꝰ ⁊ mat̃ tua cethea
. i. garrula: hic occidit/cum filꝰ diaboli p pctũ efficit. c Et
dixerũt/ in suggestione: d Nõ videbit dñs/ b̃ pctũ si
faciat l̃: vel si viderit: e Nõ intelliget. i. nõ curabit vin/
dicare. Hoc ẽ q̃d suggessit diabol⁹ p̃mis parẽtib⁹: Nequaq̃
moziemini ⁊c. Esa. xxix. e. Uę q̃ pfundi estis corde vt a dño
abscõdat l̃ ꝓsiliũ/quoꝝ fũt ĩ tenebris opa: et dicũt: quis videt
nos: Peruersa est hęc vestra cogitatio: quasi si lutum contra
figulum cogitet. Suggerunt etiam dęmones q̃ dñs iuuabit
eos ad exeundũ de peccato: Unde bene dicit: f Deꝰ ia/
cob. q. d. deus non vindicabit: sed potl̃ te extrahet de pec/
cato ⁊ faciet te vitia supplantare.

Beñ. z. a.

De prelatis ⁊ sacerdotibus

✱ a Uiduã ⁊ aduenã interfecerũt ⁊ pupillos oc/
ciderunt/auferendo eis substantiam exactionibus iniustis.
Quãdo enim vidua amisit virum suũ/ ⁊ pupilli patrem suũ:
iam sunt semimortui: quia ille querebat eis necessaria ad su/
stentamẽtum: sacerdos autem penitus interficit eos/qui illud
modicum q̃d defunctus reliquerat aufert eis. Eccl̃j. xxxiiij.
d. Panis egentium vita pauperũ est: q̃ defraudit illũ homo
sanguinis ẽ. c Et dixerũt: facto: d Nõ videbit dñs
⁊c. Prouer. xvj. a. Oẽs vię hoim patẽt oculis eiꝰ: spirituũ
ponderator ẽ dñs. Heb. iiij. d. Oia nuda ⁊ apta sũt oculꝰ eiꝰ.

Secũda pars

g Intelligite insipiẽtes i ppl'o. Scd̃a ps: vbi ꝗ blas/
phemos inuehit/ostẽdẽs deũ b̃ scire ⁊ curare. Primo q̃ mur/
mur blasphemoꝝ repmit/arguẽs eos maxĩe a causis murmu
ris. Due sũt aũt causę: insipiẽtia ⁊ stulticia. Insipiẽtia q̃ ma/
le sentit homo de deo ⁊ de diuinis. Unde dicit: Intelligi/
te insipiẽtes in populo. i. vos qui estis in ppl'o ⁊ estis in/
sipiẽtes: intelligite /dei sapiam/ sciẽtiam ⁊ potẽtiã. Stulti/
cia est q̃ deũ postponit hõ tpalib⁹: Vñ addit: h Et stulti/
qui deũ postponit l̃ tpalibus: i Aliqñ sapite. i. saporate
dei dulcedinẽ/ vt desipiãt vobis terrena. Et q̃ intelligere de/
beant: subiũgit dicẽs: k Qui plãtauit aurẽ nõ audi
et ⁊c. Et ostidit p locũ a causa/q̃ dñs oia audit ⁊ ꝓsiderat et
scit. Et arguit eoꝝ multiplicẽ blasphemiã. Primo illam qua
dicũt deũ esse surdũ/cũ dicit: Qui plãtauit aurẽ nõ au/
diet: q. d. imo audiet q̃ aliꝗ dat vt possint audire. Scd̃o illã
q̃ dicũt deũ nõ videre vl̃ nõ curare ista cũ s̃biũgit: m Aut
q̃ finxit oculũ: ad litterã/ vel rõnẽ: n Nõ ꝓsiderat: im
mo ꝓsiderat q̃cũq̃ fiũt. Eccl̃j. xxiij. c. Nõ cognouit qm̃ ocu/
li dñi multo plus lucidiores sũt sup solẽ circũspiciẽtes omẽs
vias hominũ. Ualde absurdũ est dicere q̃ ille qui alios facit
audire ⁊ videre/nec audiat nec videat. Sap̃. xiij. a. Speciei
generator hęc omnia constituit. Et post: Intelligant ab illis
quoniam qui hęc fecit/fortior est illis. Tertio arguit illã blas/
phemiam qua dicunt deum non iudicaturum: Unde dicit:
o Qui corripit gẽ
tes/in pręsenti p mi/
noribus peccatis: p
Non arguet/in iu/
dicio pro maioribus:
imo arguet ⁊ punie[t]. Al⁊ erudie
Quarto illam qua di/
cunt: ipsuz esse inscũ:
Unde dic: q Qui
docet hominem scientiam: nunquid erit inscius? Ab/
sit. Eccl̃j. j. a. Omnis sapientia a domino deo est. Sic ergo
probauit per locum a causa/q̃ deus omnia scit quęcunq̃ fa/
cit homo. Idem pbat ꝓsequent̃ per locum a minori dicens:
✱ Dñs scit cogitatiões

Mozaliter de prelatis cerdotibus

Potest etiam exponi mozaliter de sacerdotibus ⁊ prelatis.
g Intelligite insipientes in populo/suppositi. Sap̃.
vj. a. Discite iudices finiũ terrę: prębete aures vos qui con/
tinetis multitudines ⁊ placetis vobis in turbis nationũ. Ar/
guit autem b̃ eos de insipiẽtia quãtum ad affectum/ cum di/
cit: Intelligite insipiẽtes. Et de stulticia quãtum ad in/
tellectũ/cum subiũgit: h Et stulti aliquando sapite.
Quãtũcunq̃ aũt sit litterat⁹ homo: tñ si nõ intelligit quę dei
sunt/stultus est: si non desiderat/insipiens est. Debet ergo p̃/
latus intelligere/q̃ sicut vult q̃ populus ei obediat: ita debet
ipse christo obedire. Debet ⁊ sapere ⁊ desiderare ipsi⁹ christi
obedientiã: vt sicut christ⁹ p̃i: ita ipse christo obediat: q̃ no/
tatur cum subditur: k Qui plantauit aurem non au/
diet. Per aurem obedientia intelligit. Hãc christus planta
uit in terra cordiũ humanoꝝ/volẽs vt crescerẽt. Ad hoc enĩ
plantãtur arbores vt crescant. Sz crescere nõ posset nisi a so/
le iusticię ⁊ a respectu eius sumeret incrementũ per obedien/
tię exemplũ. Christus enĩ ne videretur solum iniũgere obe/
dientiam ⁊ non implere: factus est obediens vsq̃ ad mortẽ:
Phil̃. ij. a. Heb. v. c. Et quidem cum esset filius dei/didi/
cit ex his quę passus est obedientiam. Hoc est q̃ dicit: Qui
plantauit aurem: id est iniũxit obedientiam: l Non
audiet: id est non erit obediens: imo christus non ex his q̃
pręcepit/sed ex his quę passus est didicit obedientiam: vt di/
citur Heb. v. c. Et in hoc dedit formam pręlatis/ vt ipsi faci/
ant ea quę aliꝗ pręcipiunt. Unde de eisdem dicitur: Qui
plantauit aurem: id est qui aliꝗ iniũgit ⁊ imponit leges:
non audiet. s. pręceptum regulę q̃d aliꝗ insonat: Nunq̃d
ipse erit surdus ad verba sua? Tales sunt multi de pręlatis.
Matth̃. xxiij. a. Super cathedram moysi ⁊c. Esa. xlij. d.
Qui vides multa: nõne custodies? Qui apertas habes au/
res: nonne audies? m Aut q̃ finxit oculũ non consi/
derat: Oculus subditi fingitur: id est informat̃ a pręlato ad
vigilias/ad lectionem/ad modestos contuitus transeuntium/
ad declinãdum aspectum. Igitur qui sic alium doces/teipsũ
non doces? Roma. ij. c. Unde ⁊ sequitur: o Qui corri/
pit gentes: id gentiles mor⁹ ⁊ gestus in subditis: p Nõ
arguet/scilicet seipsum? q Qui docet homines sci/
entiam: nonne docebit seipsum qui est loco dei? Posset b̃
esse thema in pentecoste. o Qui corripit gentes ⁊c.
Sicut enim ignis corripit tecta: sic spiritussanctus corripit
gentes relictis iudęis. Iste arguet mundũ: sicut Job. xvj. b.
dicitur: Cum venerit ille arguet mundum de peccato ⁊ ō iu/
sticia ⁊ de iudicio. De pctõ q̃d nõ vitauerũt: de iusticia quas
non amauerũt: de iudicio q̃d nõ timuerũt. q Qui etiam/
docet hominẽ scientiã/necessariam ad salutẽ. Job. xliij.
d. Ille vos docebit omnia ⁊ suggeret vobis oia ⁊c. Et Job.
xvj. c. Cum autem venerit ille spiritus veritatis docebit vos
omnem veritatem ⁊c. r Scientiam. Sap̃. j. b. Spirit⁹
domini repleuit orbem terrarum: et hoc q̃d cõtinet oia scien/
tiã habet vocl̃. Quia vero hõ p̃lat⁹ qñ alios docet ꝓbo ⁊ exẽ
plo/ cito inanit̃ gloriatur: et sibi q̃d fac̃ ascribit: bñ subiũgit:
✱ Dñs scit cogitationes

Contra negan/tes dei prouidẽ tiam et curam

a Dñs scit cogitatiões hominũ: Ergo multo fortiꝰ opa. Eccj.xlij.d. Nõ pęterit illũ oĩs cogitatꝰ: ⁊ nõ abscõdit se ab eo vllus sermo. Et de illis cogitatiõibꝰ scit: b Quĩ vanę sũt: Cogitatiões ꝟo dei iustę sũt licz occulte. Sz has apit amicꝫ suis: Uñ dic eos bonos esse dicẽs: c Beatus hõ quẽ tu erũdieris dñe. i. extra puerilẽ ruditatẽ posueris/vt puerꝫ tuũ: ⁊ hꝫ disciplinã ꝟberꝫ. Hiere. vj.b. fin Septuaginta: Per omne flagellum erudieris hierusalẽ. e Et de lege tua docueris eum: per disciplinam verboꝫ/ vt adultum iam/non vt puerum. Erudieris/dico/⁊ docuerꝫ eum/ad hoc. s. f Ut mitiges ei a diebus malis: id est vt leuius ferat ⁊ sustineat tribulatiões quę ei inferunt in malicia huiꝰ ꝓnti: tpis: q̃ tñ nõ diu durabũt ei: Sz tm/ g Donec fodiat pctõrũ fouea. i. donec illi q̃ sũt pctõres superbi et nolentes ꝯ pęnitẽtiã humiliari: compleuerint pctã sua/ꝯ q̃ ꝟ ꝓspitate moderna corruẽt ĩ supplicia ęterna. Et vere mitigat dñs tribulatiões bonoꝫ: ⁊ faciet eas finem in breui habere:

Quia nõ repellet dñs

Doniliter a Dñs scit cogitatiões hominũ: qm̃ vanę sũt: et cito ad vanã gloriã surgũt: Propt̃ hꝫ ꝓcępit dñs Matth. x. b. vt discipuli exuterent puluerẽ de pedibꝰ suis. Hiere. x. c. Stultꝰ factꝰ est oĩs hõ a sciẽtia sua: ꝓfusus ẽ oĩs artifex in sculptili: qm̃ falsũ ẽ qd̃ ꝓflauit: ⁊ nõ est spũs ĩ eis: vana sũt ⁊ opꝰ dignũ risu. Ac si apte dicat: ne gloriek sapiẽs in sapiẽtia sua: qz si gloriak/stultꝰ esse cõprobak. Et subtilꝫ cõpositoz sermonũ ꝟ ornatu vel subtilitate sermonũ nõ gloriek: qz nisi a dño spũs ⁊ vita supinfundak/ potiꝰ sũt ad aures mulcẽdũ ⁊ risum puocãdum/q̃ ad edificandum. Et ideo bene subdit: c Beatus homo quẽ tu: nõ alꝰ/ d Erudieris dñe: ⁊ de lege tua docuerꝫ eũ. Job. vj. e. Erũt oẽs docibiles dei. Esa. liij. d. Ponã vniuersos filios tuos doctos a dño. Vbi q̃ scholares dñi/q̃s ĩ scholis suis erudit. i. ex tpalũ ruditatẽ ⁊ grossiciem ponit. Hiere. vj. b. Erudire hierusalez ne forte recedat ꝛia mea a te: ne forte ponã te desertũ/terrã inhabitabilẽ. Clerici enĩ q̃ mõ pingues sũt ⁊ abũdãtes ĩ tpalibꝰ/nisi oĩa relinquãt aut saltẽ ꝓtẽnãt/in desertũ redigent: Tutꝰ ẽ q̃ oĩa relinq̃re ⁊ scholarẽ dñi fieri ⁊ discipulũ iesu christi. Sed qz pauci sũt q̃ hꝫ velint facere: hñ in singlari dicit: Btũs hõ quem tu erudieris dñe. Ad hꝫ aũt q̃ hõ sit discipulꝰ christi: tria reqrunt. s. vt hõ relinquat sua/suos/⁊ seipm/⁊ se tribulationi exponat. Lucꝫ. xiij. f. Si q̃s venit ad me ⁊ nõ odit pr̃ez ⁊ matrẽ ⁊ vxorẽ ⁊ filios ⁊ fratres ⁊ sozores: adhuc aũt ⁊ aĩam suã nõ põt meꝰ eẽ discipulꝰ. Et q̃ nõ baiulat crucẽ suã ⁊ venit pꝰ me/nõ põt meꝰ eẽ discipulꝰ. Et. j. g. Qui ñ renũciauerit oĩbꝰ q̃ possidet nõ põt meꝰ eẽ discipulꝰ. Cũ aũt ita erudierit ⁊ extra istã ruditatẽ posuerit discipl'os suos: tũc docet eos ꝟ lege sua: ꝟm q̃ ꝓmittit Osee. ij. c. Ducã eã in solitudinẽ. i. religionẽ: et ibi loquar ad coz eius. De lege/inq̃t/tua/quę vna est: nõ de legibꝰ hoĩm: quę tot sũt/q̃ quot casus particulares accidũt. Hęc lex dñi est charitas: q̃ ligat ⁊ adhęrere facẽ deo: De q̃ Roma. xiij. c. Plenitudo legis ẽ dilectio. Et in Ps. Lex dñi ĩmaculata ꝯuertẽs aĩas. Hęc est enĩ q̃ oĩa dura facẽ mollia: Nihil enĩ difficile amãti. j. Cor. xiij. b. Charitas patiẽs est/benigna ẽ. Hoc ẽ q̃ sequit: f Ut mitiges ei a diebꝰ malꝰ: Qd̃ duobꝰ modis legi põt. s. vt dies mali sint mitigati ꝯ legẽ charitatꝫ: et huic ꝓcordat qd̃ modo p̃dictũ est. Uel vt tantũ faciat ĩ eo charitas vt ipsi dies mali mitigẽt ⁊ delectẽt hoĩem. Eph. v. d. Redimẽtes tpꝰ: qm̃ dies mali sunt. i. tpꝰ malũ emite quasi vtile vobis. Jaco. j. a. Omne gaudiũ existimate fratres cum ĩ varias temptatiões incideritꝫ. Roma. v. a. Gloriamur in tribulationibꝰ/sciẽtes qm̃ tribulatio patiẽtiam opak ⁊c. g Donec fodiatur pctõri fouea. Cor pctõris cõfodik iaculis supbię/ligonibꝰ auaricię/rostro porcino luxurię. Esa. xxxiij. d. Ibi habuit fouea hericius: id est auaricia/quę vallatur spinis sicut hericius. Prouer. xxiij. c. Fouea ꝓfunda meretrix: id est luxuria. Item fodik ei fouea in inferno: in q̃ cũ mortuꝰ fuerit sepeliek: Sic Lucꝫ. xvj. f. ꝟ ꝟ diuite/q̃ mortuꝰ ẽ diues ⁊ sepultꝰ ĩ inferno. Notãdũ est aũt in hꝫ ꝟsu q̃ dñs mitigat tribulationẽ multꝫ modis. Itẽ q̃ peccatoz accedit ad foueã successiue. Dñs q̃ mitigat tribulationẽ

Uidelicet
- Interna ꝓsolationẽ dãdo. Eccj. (sex modis: xxxviij. a. Unguẽtari faciet vnguẽta suauitatꝫ et vnctiões ꝓficiet sanitatꝫ. Ps. Scõm multitudinẽ doloꝫ meoꝫ ĩ corde meo/ꝓsolatiões tuę — Ps. 95.
- Passionẽ christi ad (lętificauerũt aĩam meã. memoriã reducẽdo. Eccj. xxxviij. a. Nõne a ligno dulcorata ẽ aqua amara: Uñ cantat ecclesia: Dulce lignũ/dulces clauos. s. ab effectu.
- Ipsaz tribulationẽ/ aut ex toto auferẽdo/aut diminuẽdo. Ps. Dixit ⁊ stetit spũs ꝓcellę. Ps — Ps. 106. Ps. 38.
  Remitte mihi vt refrigerer.
- Patiẽtiam augmẽtando. j. Corꝫ. x. c. Fidelis ẽ deus q̃ non patietur vos temptari supra id qd̃ potestis: sed faciet cum temptatiõe ꝓuentũ vt (possitis sustinere.
- Exẽpla sctõꝫ ostendẽdo. Greg. Facta ꝓcedentiũ recolam⁊ grauia nõ erũt q̃ sustinem. Hiere. xxxviij. d. Funes hieremię pãnis veteribꝰ inuoluti sũt. Funes diuri sũt tribulatiões: pãni veteres ꝓuersatio ⁊ ex
- Haustũ aliquẽ supnę dul (empla antiquoꝫ. cedinis in ꝓtẽplatione ꝓferendo. Eccj. xliij. c.

Ros obuiãs ab ardore venięti. Roma. viij. d. Nõ sũt ꝓdignę passiões hꝰ tpis ad futurã gliã q̃ reuelabik in nob. Greg. Cõsideratio p̃ninij minuit vim flagelli. g Donec fodiak pctõrũ fouea. Non fodik fouea nisi mortuo vl'in primo moriturro. Accedit aũt hõ ad hãc q̃si q̃busdã passibꝰ successiuis. Primo enĩ alterak hõ: Scõo febricitat: Tertio fit phrenetic⁊/ et sic moriẽ: Quarto/claudũk ei oculi ⁊ os: Quito/lauak: Sexto/iuoluik in sudario: Septio/ ponik in pheretro: Octauo/ operik pãno serico: Nono/ponik crux ad caput⁊ afferk aq̃ bñdicta ⁊ accẽdũk cęrei: Decio/cãtak placebo/et dirige/⁊ exultabũt ĩ laudibꝰ/⁊ requiẽ in missa: Tãdẽ cũ luctu efferk ad foueã et ibi sepelik. Alterak hõ: qñ incipit velle ꝓria. Eccj. xxvij. b. Hõ sctũs ĩ sapia manet vt sol: nã stultꝰ vt luna mutak./Señ. xxxj. a. Jacob aĩaduertit faciẽ laban q̃ nõ esset erga se sicut heri ⁊ nudiusterti⁊. Jacob gerit typũ christi: laban pctõris: a q̃ ꝓpt̃ hꝫ recedit christus/ qz mutat ei aspectũ ⁊ volũtatẽ suaz. Ecõuerso ꝟ. j. Regꝫ. j. c. Ultꝰ eiꝰ nõ sũt amplꝰ in diuersa mutati. Febricitat: qñ de faciẽdo pctõ deliberat: mõ enim ęstuat: mõ timore frigescit. s. timore ne possit pagere qd̃ cupit. In febricitãte eadẽ est cã calorꝫ iteriorꝫ ⁊ frigiditatꝫ exteriozis: Exhꝫ enĩ q̃ caloz tẽdit ad interioza/exhꝫ accidit q̃ ꝓtes exteriozes frigescũt: Et similik ex eo q̃ aliq̃s ęstuat ⁊ inflammak ad pctm̃: ex hoc accidit q̃ frigescit ꝓpt̃ timorẽ impedimẽtoꝫ. Matth. viij. b. Cũ venisset iesus ĩ domũ petri/ vidit socrũ eiꝰ iacẽtẽ ⁊ febricitãtẽ. Phrenetic⁊ fit ꝯ ꝓsensũ ⁊ actũ/⁊ se gladio ancipiti trãsfigit/⁊ mortk/claudũturq̃ eiꝰ oculi: qz excęcak ꝯ pctm̃. Ps. Obscurẽt oculi eoꝫ ne videãt. Claudik et os eiꝰ ne ꝓfiteak. Lauak sordes pęnitentię abijciẽdo: de q̃bꝰ Esa. xlvij. a. Sede ĩ puluere. i. in squalore pęnitẽtię. Deinde abscõdik in sudario praue ꝓsuetudis. Job. xj. f. Facies eiꝰ sudario erat ligata. Postea ponik in pheretro: qñ ponik in exẽplũ. j. Regꝫ. xxxj. d. Corꝫ eiꝰ suspenderunt ĩ muro bethsan. Postea tegik panno serico. i. q̃dam vrbanitate ⁊ curialitate. Actꝫ. xij. d. Herodes statuto die vestitꝰ veste regali sedebat ꝯ tribunali ⁊ ꝓcionabak ad eos. Postea ponik crux ad caput: ꝟ nõ portat eã: per quam designak quędã delicata ⁊ apparẽs pęnitẽtia. Esa. lviij. a. In die ieiunij vrĩ iuenik volũtas vrã. Ipsi enĩ volũt q̃ alij faciãt ꝯ eis pęnitẽtiã/quã ipsi facere debent. Et si aliquã faciũt/ꝟm voluntatẽ suã ⁊ nõ ꝟm volũtatẽ ꝓfessorꝫ eã faciũt. Deide apponik aq̃ bñdicta: ꝟ inde nõ aspgitur mortuꝰ: ꝟ tm̃ pãnꝰ q̃ tegik. Per aquã bñdictã intelligitur elemosyna: De q̃ Eccj. iij. d. Ignẽ ardẽtẽ extinguit aq̃: ⁊ elemosyna resistit pctis: De q̃ nõ aspgik nec refrigerak mortuꝰ

Ps. 68.

Alt nouit
Alt vir

a Hominꝰ scit cogitatiões hominũ: qm̃ vane sũt. Beatꝰ homo quẽ tu erudierꝫ dñe:
e et de lege tua docuerꝫ eum.
f Ut mitigés ei a diebꝰ mal:
s donec fodiak pctõrũ fouea.

Alt eum
Alt malignis

Processus spiritualis sepulture pctõris ad similitudinem sepulture mortui materialis

Tria requirunk ad hꝫ q̃ aliq̃s sit discipulꝰ christi

a Quia ñ repellet dñs/ & amplectit & suscipit: b Plebē suā/ christianā & iustā. c Et hereditatē suā. i. ecclīā: d Nō derelinquet: Cui dixit & promisit/ Matth. vltl. d. Ecce ego vobiscū sū oib⁹ dieb⁹ vsq ad cōsūmationē seculi. Hoc est q dicit: Non derelinquet quoadusq iustitia ouertat in iudiciū. i. vsq ī finē seculi in die iudicij: in q iustitia iustor q ī psecutione patiunt, pter christū/ ouertet in iudiciū: qz q mō iudicātur & pdēnant iniuste: tunc fiet iudices aliorū. Lucl. xj. c. Ipi iudices vri erūt. Mat. xix. d. Sedebitis sup sedes duodecim: iudicātes duodecim tribus isrl' &c. Hic/ quoadusq/ inclusiuū: qz etiā tūc nō derelinquet: sic & sumit/ donec: ibi: Donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuor. Et ondit q sūt iusti: primo grēs/ & postea soluēs. Ubi dic: f Et q iuxta illā/ iusticiā supple sūt vel viuūt: Rūdet/ g Oēs q recto sūt corde. Recto corde sūt/ q oīno volūtatē suā subiciūt volūtati diuinę: et si mot⁹ sensualitatis aliqñ occurrat: vt timor male humiliare volēs/ vel amor male incēdere satagēs: rep̄mūt & subiciūt rōnē: exēplo dñi q dixit/ Matth. xxvj. d. Nō sic ego volo & sic tu. Sic exposita est littera huius partitionis breuiter & satis moraliter.

Moraliter * & pānos: qz nō, pp vtilitatē suā/ & pp vrbanitatē seculi multa dona & elemosynas dāt. Deinde addunt cerei lucide ardētes: sed tñ nō lucēt mortuo. Hęc ē sapia seculi q̄ sapientes nō illuminat nec, pdest eis: De q̄ dr/ Lucl. xvj. b. Filij hui⁹ seculi prudētiores sūt filijs lucis ī generatione sua. Postea cantat ei

Ps. 9. Placebo/ et dirige/ et exultabūt: qñ laudat pctōr ī desiderijs aię suę: & p̄ erigit in supbia & exultat ianit. Deinde/ Requiē: qñ suggerit ei vt recēsēat in fęcib⁹ suis: & vt non laborēt manu. Tandē cū luctu & tristicia deferit & detrudit in foueam inferni: vt sup̄ dictū est/ misterio dęmonū: et ibi claudit: vt dr Esa. xxiiij. d. Cōgregabunt in pgregatione vni⁹ fasc. in lacū: et claudent ibi ī carcere. Hoc dictū est ō malis. Sz nō sic ō bonis: a Quia nō repellet dñs plebē suā. Sz nōne alibi dr: De⁹ repulisti nos? Sol. Nō repellit ab vtilib⁹ & a noxijs: sic mat filiū ab igne vel ab aq̄ vel fouea repellit/ & non a regno vl' dignitate. Lucl. xij. d. Nolite timere pusill⁹ grex: qz cōplacuit pri vro dare vob regnū. b Plebē: non ait diuites & nobiles. Lucl. j. e. Diuites dimisit inanes. Ps. Exaltaui electū ō plebe mea. c Et hereditatē suā. i. iustos:

Ps. 88. Ps. 36. d Nō derelinquet. Ps. Nō vidi iustū derelictū. Heb. xiij. a. Nō te deserā neq derelinquā. Josue. j. a. Nō dimittā neq derelinquā te. e Quoadusq iusticia ouertat ī iudiciū. Hoc. ē. expositū est ō iusticia hois: nūc exponamus ō iusticia dei: q̄ nūc ouersa ē ad miscōiaz: et tota ouertit cū q̄s pęnitet. Anselm⁹ in monologion. Vere dñe idcirco es misericors qz sūme iust⁹ es. Tādē aūt iusticia ei⁹ ouertet in iudiciū: vt iuste iudicet/ & cogscet dñs iudicia faciēs/ q nō cogscitur iiurias patiēs. f Et q iuxta illā. i. q erūt assessores iusticię dei & iusti iudicis. g Oēs q recto sūt corde. i. q terrena cōtemnūt, pp desideriū ęternor. Matth. xix. d. Vos q reliqstis oia & secuti estis me: sedebitis sup sedes &c.

Tertia pars h Quis psurget &c. Tertia ps: in q̄ ondit q iusti ab iniqs passi & oppressi fluctuāt: qb⁹ ē mō refugiū de⁹ q ē futurus vindex & iudex peccātiū. Propha ḡ vides malos opprimere bonos: ī psona eor exclamat ad dñm & petit auxiliū/ dicens: Quis psurget mihi/ in auxiliū: i Aduersus malignātes/ vt vincā eos? k Aut/ si ñ possū vincere: l Quis stabit/ pseuerant: m Mecū aduersus opantes iniqtatē: vt nō vincar ab iniqtate eor: q. d. null⁹ pręt dñs. Probatio. n Nisi enī: qz dñs adiuuit me: paulomin⁹. i. fere: p Habitasset ī inferno aia mea. i. ī fouea pctōr. q.

Ps. 117. d. fere psēsisse iniqtati iniqr nisi dñs adiuuisset me. Ps. Dñs mihi adiutor est: non timebo qd faciat mihi homo. Ostendit autem quos iuuat dñs: scilicet eos qui se debiles & indigentes auxilio pfitentur: Unde dicit. q Si dicebā motus ē pes meus: id est qui stabat in cęlo/ lapsus est: vel cito lapsurus ī lutū. s Misericordia tua dñe adiuuabat me: & pedē erigebat & firmabat: tñ ī his ē magn⁹ dolor & labor. i. resistere inimicis & tot adversa sustinere. Sed o dñe ñ deficio: Quia

a †Quia ñ repellet dñs plebē suā: et hereditatē suā nō derelinquet. †Quoadusq iusticia ouertat ī iudiciū: et qui †iuxta illā oēs q recto sūt corde. Quis†psurget mihi adversus malignātes: aut quis †stabit mecū aduersus opantes iniqtatē? Nisi quia dñs adiuuit me: paulomin⁹ †habitasset ī iferno aia mea. Si dicebā mot⁹ ē pes me⁹: misericordia tua dñe adiuuabat me. †Scōm multitudinē dolor meor ī corde meo: †solatiōes tuę †lętificauerūt aiaz

Alt † Qm
Alt † Quousq
Alt † habēt eaz
Alt † exurget
Alt † psistet

n o p q r s t

Sz mali q me psequūt/ hui⁹ psolatiōis nō sūt pticipes: Quia

Moralit b Quis psurget mihi aduersus malignātes. Vox pōt ēē christi vel cuiuslibet celatoris q quęrit auxiliū ō dęmones malignātes: q aias christi sanguie redempras maligne seducūt & pdūt. Sic dixit moyses/ Exo. xxxij. f. Si q̄s ē dñi iūgat m̄. Sed qz pauci tales sūt: q quęrūt quę sūt iesu christi: notabilit dic: Si q̄s: Et ħ interrogatiue: q̄s psurget? q. d. pauci vel nulli: nec etiā prelati q aias tuēdas susceperūt. Ubi dic btūs Bern. Quē dab mihi ō numero prelatorū q nō magis inuigilet marsupijs euacuādis q̄ moribus informādis? Phil. ij. c. Oēs q̄ sua sūt q̄rūt: nō quę iesu christi. Ezech. xiij. a. Nō ascēdistis ex aduerso nec opposuistis vos murū, p domo isrl'. k Aut q̄s stabit mecū aduersus opantes iniqtatē. Illiq insurgūt qñq ō dęmones malignātes: q videlicet p tēptatos pfortare & monere incipiūt: sed nō stāt ō iam opantes iniqtatē: qz cū vidēt eor maliciā ęuallere intātū q traxerint hoiem ad pctm/ q̄si victi & fracti dissimulāt & negligūt qñ fortis stare & instare deberēt: vt aias de ore leonis eripent. Amos. iij. d. Hęc dicit dñs: quō si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremū auriculę: sic eruent filij isrl' q̄ habitāt ī samaria. i. fideles q̄ sūt ī ecclesia. Sz qz mō vix ē q eruat: cogit ecclīa clamare ad dñm/ in Ps. Cōplaceat tibi dñe vt eruas me: dñe ad adiuuādū me respice. Ubi in psona cuiuslibet fidelis bñ hic subdit: n Nisi qz dñs &c. q. d. nō est prelat⁹ q psurgat/ q stet ad eruendū. Et/ nisi quia dñs/ solus o Adiuuit me: paulomin⁹ habitasset in inferno aia mea. q. d. si mortu⁹ fuissem ī pctō: aia iuisset ī infernū: qz nō erat q me a pctō eripet/ nisi de⁹ sua miscōia me adiuuans ad exeundū de peccato. Threñ. iij. c. Misericordię dñi quia non sumus consumpti. Quomodo autem exit homo de peccato? Per pfessionē. Ubi subiungitur: q Si dicebam/ confitendo: r Motus est pes meus: id est lapsus sum in peccatū: s Misericordia tua domine adiuuabat me/ peccatū dimittēs & vitam restituens. Ps. Dixi confitebor aduersum me iniusticiā meā dño: et tu remisisti impietatē peccati mei. Pes me⁹. Pes animę est amor vel affectus: qui mouet/ quando derelicto veteri amico christo: nouus amatur: id est mūdus. Eccj. ix. c. Non derelinquas amicū antiquū: nouus enī non erit similis illi. Et qz pharao pręptus surgit in scādala. Et recedētē a seruitute diaboli & accedentē ad seruitutē dei: stare oportet in iusticia: & preparare animā suā ad tēptationē: Eccj. ij. a. Ex q̄bus tēptationib⁹ multū molestat & affligit aia. Ubi de solatiōe subiūgit: t Scōm multitudinē dolor meorū in corde meo: psolatiōes tuę lętificauerūt aiaz meā. Si enī ad suā custodiā vigilet aia: dñs psolationem imittet. Esa. lj. a. Cōsolabit dñs sion & psolabit oēs ruinas ei⁹. j. Cor. x. c. Fidelis de⁹ q nō patiet vos tēptari sup̄ id qd potestis: sed faciet cū tēptatione etiā pucētū vt possitis sustinere. Tob. iij. d. Post tēpestatē trāquillū facis: et post lachrymationē & fletū exultationē infundis. Sz qz sup̄ quęsiuit: Quis psurget &c. aut q̄s stabit mecū &c. Possent forte rūdere multi vel omēs plati: nos stam⁹ cū dño. Ubi pbat psequūt: q ñ est verū/ dicēs:

Alt † indabit uerat
Alt † Dñe
Alt † exhortanes
Alt † iocundauerunt

* Hunqd adhęret

Ps. 39.

Ps. 31.

a ¶ Nunqd adhęret tibi sedes iniqtatis. i. iniqus hō: O dñe: c ¶ Qui fingis laborē in ꝓcepto. i. q etiā filios ⁊ amicos tuos p laborē ⁊ tribulationē sic p ꝓceptū corrigis: et vis q laboris obediat sic ꝓcepto tuo: Iniq aūt nō obediūt ꝗ ꝯdicūt: vñ nō adhęrēt tibi nec tibi placēt. Mō tñ oīno, p nihilo sūt: qz p eos exercitant boni ⁊ cogūt ad te clamare ⁊ refugre: Unde seqt: e ¶ Captabūt i aiaz iusti. i. q̄sdā capturas ⁊ falsa crimia qb⁹ capiāt obiciēt. b ¶ Et si iuste nocere ñ possint/ sanguinē innocētem ꝯdēnabūt. Uel pt ꝗ aliē pti/ nuari ⁊ distigui. Dico q/ c ¶ Fingis laborē in ꝓcepto. Est aūt duplex labor/ aię ⁊ corpis. De laboze aię dic: e ¶ Captabūt/ iniq/ in aiaz iusti: vt eā sibi similez faciāt. Et ꝗ est magn⁹ labor ⁊ āgustia aię: qñ tēptāt mali eā trahere ad pctm. De laboze corpis sbiūgit: b ¶ Et sāguinez innocētē ꝯdē/ nabūt. Hęc aūt oia sūt ad vtilitatē iustoꝝ: vt. s. sic vexati ad dñz refugiāt: sm q dic Greg⁹: Mala q̄ nos ꝗ premūt/ ad deum nos ire cōpellūt. Hoc ē qd addit: i ¶ Et i his ⁊ ex his/ factus ē mihi dñs i refugiū. i. et p ꝗ compelloz refugere ad dñz/ ⁊ dñs recipit fugientē. Qd ⁊ vtrūq; notat in ꝗ ꝗbo: fact⁹ est refugiū: Misi enī fugerem ad eū/ ñ eēt refugiū: ⁊ nisi fugientes recipet ñ eēt etiā refugiū. Sup. Dñe refugit fact⁹ es nob. Sz qñq; refugit hō ad aliquē: q lz eū recipiat/ ñ tñ iuuat eū: qz forte nō pt vl nō vult: sic aūt ñ ē de dño: Unde addit: k ¶ Et de⁹ me⁹/ fact⁹ ē i adiutoriū spei meę: duob⁹ modis. s. qz iuuat me ad sperādū: ⁊ qz iuuat me ad speratū obtinēdū. Et licz mali vtiles sint bonis: qz eos exercēt ⁊ cōpellūt ad dñz refugere: nō tñ, ꝓt ꝗ imunes erūt a pęna, ꝓt mala q̄ faciūt eis: ꝗ nihilomin⁹ punienk: Unde sbiūgit ⁊ ꝯcludit: l ¶ Et reddet illis iniqtatez ipsoꝝ. i. pęnam p iniqtate. Thren. iij. g. Reddes eis vicē dñe iuxꝝ opa manuū suaꝝ. Hiere. lj. a. Tps vltiōis ei⁹ est dño/ vicissitudinē ipse retribuet ei. m ¶ Et i malicia eoꝝ. i. p malicia eoꝝ: n ¶ Disperdet eos. i. diuersis pęnis pdet. Et vt ꝗ ꝗ nō dubites repetit: disperdet. Et ondit q disperdere poterit/ qz/ Dñs de⁹ nr.

Et dolorem

Ps. 89.

Doralitter *

a ¶ Nunquid adhęret tibi. i. stat tecum ⁊ p te: b ¶ Sedes iniqtatis. i. cathedra pestilētię: de qua in Ps. j. in qua sedēt oēs reges ⁊ plati iniq. q. d. nō adhęrēt tibi: ꝗ poti⁹ sūt ꝗ te. c ¶ Qui fingis. i. emollis: et tractabilē ⁊ tolerabilē facis: d ¶ Laborē/ vel/ dolorē in ꝓcepto/ tuo. s. in ꝓcepto charitatis: in q̄ oēs ꝯiūgis ⁊ vnis tibi: vt ꝯiūcti inuicē atq; tibi leuiā portēt qd disiūcti portare nō pnt. Cōuerso multi prelati nō fingūt nec emolliūt: ĩmo indurāt ⁊ importabilē reddūt laborē in suo ꝓcepto: qd cū austeritate ⁊ duricia faciūt subditis: ⁊ p ꝗ diuidūt eos p schismata ⁊ murmurationes. Eccli. xxxiij. a. Cū austeritate ĩpabatis eis ⁊ cū potētia: ⁊ dispłę sūt oues meę. Et ex ꝗ mānifeste seqt: q talis nō adhęrēt deo nec stāt cū deo: qz ipse dic Matth. xij. c. Qui nō est mecū ꝗ me ē: ⁊ q nō colligit mecū dispgit. Et quō sūt sedes iniqtatis sbiūgit: e ¶ Captabūt. i. cape tēptabūt ⁊ desiderabūt. Quid: Diuitias/ delitias/ ⁊ honores ecclīasticos. f ¶ In aiaz. i. ꝗ aiaz: g ¶ Iusti/ christi: q dedit aiaz suā ad emēdum illa quę ipsi ambiūt. b ¶ Et sanguinē innocētē ꝯdēnabūt. i. pticipes erūt eorū qui ꝯdēnauerūt sanguinē christi: Quia sic dic Glo. Augl. sup illud Ps. Dederūt i escā meā fel: Comtēptoz sedētis i cęlo graui⁹ peccat q̄ q crucifixit ābulātē in terra. Et ꝗ fac sedes iniqtatis. Uel sic: e ¶ Captabūt i aiaz iusti. s. cuiuscūq; vt eū ad pctm trahāt/ vel vt ei aliē noceāt: qz ꝗia ē vita ei⁹ vitę ipsoꝝ. Unde dicūt illud Sap. ij. c. Circūueniam⁹ iustū qm inutilis ē nob ⁊ ꝗti⁹ opib⁹ nrīs ⁊c. b ¶ Et sanguinē innocentē ꝯdēnabūt/ male iudicādo. Ecce ꝗ arguunt iudices ecclię q duob⁹. De iniqtate/ cū dic: Captabūt ⁊c. De iustitia/ cū dic: et sāguinē innocētē ꝯdēnabūt. Quę duo ꝓhibent/ Leuit. xix. c. Nō facies qd iniquū est: nec iniuste iudicabis. Non tñ aūt de istis iudicib⁹/ ꝗ de multis cōmunit pōt dici/ e ¶ Captabūt i aiaz iusti: quia de casu alterius gaudēt. Esa. xiij. c. Abietes q̄ ꝗ lętatę sūt sup te ⁊ cedri liba/

ni: et dicēt tibi: et tu vulnerat⁹ es sic ⁊ nos: nrī similis effect⁹ es. Per abietes q̄ sūt infructuosę/ pctōres infructuosi intelligunt: p cedros supbi. h ¶ Et sāguinē innocētē ꝯdēnabūt/ detrahēdo. Dan. xiij. e. Sic fatui filij israel non iudicātes/ neq; qd vez ē cognoscētes ꝯdēnastis filiā israel. Tale autem

Judiciū detractorum est iniquū

Qm a nō suo iudice fa ctū ē. Exo. ij. c. Quis ꝯstituit te ꝓncipē et iudicē sup nos: Ro. xiiij. a. Tu q̄s es q iudicas alienū ser/ Qm idē ē testis ⁊ iudex. Job. xiij. b (uū: suo dño stat aut cadit. Nunqd facie ei⁹ accipitis ⁊ p deo iudicare nitimi: Sol⁹ enī deus ē iudex et testis simul. Hiere. xxix. f. Ego sū testis ⁊ iudex. Quia dat sniaz sine testib⁹ plurib⁹ q̄s vno ñ iurato. Deut. xix. d Nō stabit testis vn⁹ ꝗ aliquē q̄cqd illud pcti ⁊ facinoris fuerit: Quia fit sine ex (sed i oze duoꝝ aut triū testiū stabit oē ꝗbū. aminatiōe testiū. Job. xxix. c. Cām quā nesciebā diligēt inuestigabā. Deut. xix. d. Cūq; diligētissime pscrutātes iuenerit falsū testē ⁊c. Per ꝗ habet q diligētissime sūt examinādi te/ Quia nō admittit fortioza testimonia ad ꝗziū. (stes. Quia iudicāt p ꝯiecturas leuissimas: et qñq; facientes magis ad ꝗziū: vt cū iudicāt hypocritā qz bñ fac. Et ink ꝗ oia dic vir iust⁹: i Fact⁹ ē mihi dñs in refugiū. Ps. Tu es refugiū meū a tribulatiōe q̄ circūdedit me. k ¶ Et de⁹ me⁹ i adiutoriū spei meę. Fit dñs i refugiū: vt a malo recedamus. Fit i adiutoriū/ vt bonū faciam⁹: Qm adiutor ⁊ ꝓtector nr est. Adiutor/ i bonis agēdis: ꝓtector a mal nō faciēdis. Et dic: In adiutoriū spei: qd sup duob⁹ modis expositū est. Spes aūt diuersimode ꝓm diuersos act⁹ adiuuat. Scōm enī q spes mola ē/ iuuat tioze ad molēdū. De⁹ autē tio: ꝗz/ Gen. xxxj. f. Misi de⁹ pītis mei/ ⁊ timor isaac. i. risus/ affuisset mi ⁊c. Itē ne luxuriet in ꝓsūptionē/ timore frenat. Sap. xvij. c. Timor ē prę sūptiōis adiutoriū. Itē qz spes ē ancora: Heb. vj. d. iuuat funicul charitatis ad retinēdū nauē vitę nrę ne flatib⁹ fract tēptationū. Itē qz pigra ē spes nra indiget funicul verbor. Eccli. xij. d. Uerba sapiētū q̄si stimuli. Itē alis ꝯsolationū. Esa. xl. a. Cōsolami ꝯsolami ꝓpłe me⁹ dic de⁹ vr. l ¶ Et reddet illi ⁊c. In ꝗ ꝗsu tria ꝗba ponit: p q̄ notant quātitas ⁊ q̄litas et pennitas pęnę. Per reddet/ notatur quantitas. Apoc. xviij. b. Quātū se glificauit ⁊ i delitijs fuit: tātū date ei tormentū ⁊ luctū: Ecce redditio. Unde dic: Et reddet illis iniqtatē ipsoꝝ. Per ꝗ qd dic: m ¶ Et i malicia coꝝ disperdet eos: notat q̄litas pęnę. Sap. xj. c. Per q̄ peccat q̄s: p ꝗ ⁊ puniet. Per ꝗ q simplicit addit: o ¶ Disperdet de⁹ notat pennitas: qz de⁹ simplex ⁊ pennis siue ętn⁹. Itē dispdere ē disiūctos pdere. Hodie fere oēs dissociati sūt ⁊ disiūcti. ij Timoth. iij. a. Sine affectiōe/ sine fędere. Itē bis dic/ disperdet/ qz i corpe ⁊ i aia pdet. Hiere. xvij. c. Duplici ꝓtritiōe ꝓtere eos. Luc. xij. f. Diuidet eū ⁊c. s. in tres ptes: vt caro det ꝗmib⁹: aia dęmonib⁹: possessio alienis hęredib⁹. Eccli. x. b. Cū morie hō hęreditabit ꝗmes/ serpētes ⁊ bestias. Uermes de carne: serpētes inferni. i. dęmones de aia: bestias. i. vastias. s. hoies vastatores de possessione. Hęc etiā tria notant. q̄ in Ps. vbi dz: Introibūt in inferioza terrę: tradent in manus gladij/ ptes vulpiū erūt. Introibūt i inferioza trę. i. sepulchra/ q̄ ad corp⁹: tradent in manus gladij. i. snię diuinę/ q̄ ad aiaz: partes vulpiū erūt/ q̄ ad possessiōes. ¶ Expo. Ps. XCIIII

Ps. 68.

Ps. 62.

Al' † auxilium
Al' † domin⁹ ꝓm opa eorū: et ꝓm malicia eoꝝ disperdet eos.
† Ps. 31.

Ps. 32.

Spes diuersimode adiuuat

Partitio psalmi

V Enite exultem⁹ dño ⁊c. Titul⁹. Laus cāticis ipsi dauid. In ꝓcedēti psalmo egit d dānatiōe maloꝝ q̄ erit i scdo aduētu: In ꝗ aūt psalmo agit d ꝓ ad uētu ⁊ d bñficijs i eo collatis: vt q̄s nō attrahūt cōminationes: attrahāt saltē bñficia ⁊ pmissiōes: et p ꝗ monet nos ad laudē christi. Unde is ē sensus tituli: Laus/ ista/ cāticis. i. exultatiōis et deuotiōis sit ipsi dauid. i. christo. Et p ꝗ patet intētio: q̄ est monere ad laudem et exultationē. Modus. Diptitus est psalmus. Primo ꝓpheta laudes describens inuitat iudęos quos christo resistere prę uidebat. Scdo/ ipse christus monet eosdem iudęos ne obdurent: ne contingat eis vt patribus: ibi: Nolite obdurare Inuitans ergo iudęos qui erant increduli; Primo